

A MUNKA

III. évfolyam. 23. szám.

Ára 3000 K

Salgótarján, 1925. június hó 6.

Ellenséges lobogóval.

Károlyi Mihály úgy is mint gróf úgy is mint pacifista és szocialista vezér, miután töntetette Magyarországot, kibontotta a hazaárulás lobogóját és évek óta járja a világ különböző országait, hogy tovább folytassa azt a romboló munkát, amelyet idehaza a magyar nemzet szerencsésen felebredt öntudata számára lehetetlenné tett.

Nem akarjuk koszoruba kötni az aljasságoknak azt a tömegét, amit Károlyi volt hazája ellen csatasorba állított, mert ez olyan undgrító munka lenne, hogy erre nem szívesen vállalkoznánk. Meg lehetünk azonban győződve arról hogy a magyar még ha nem is végig napról napra szemébe Károlynak a nemzet ellen elkövetett bűnait, azokat elfeledni sohasem fogja, s amíg csak Károlyi él, arra fogja itélni, hogy országáról országra, csatangolva tegye ki magát mindazok megvetésének, akik tudják, hogy a hazaárulás a világ legcsúfságosabb bűne.

Legutóbb sikerült a nemes grófnak ismét kihalászni egy lapot, amelyben alkalmat nyílt arra, hogy eddigi működését úgy szólva bekoronázza egy minden megvetésre méltó nyilatkozattal. A The People c. angol lapban olyan kijelentéseket kockáztat meg, hogy, ha egyebet sem teszünk csak hidegen idezzük szavait akkor is kell, hogy ezek a mérgezett és rosszakaratu szavak az egész magyar nemzet arcába kergessék a vért. Károlyi egyenesen azt kívánja, hogy az a szomorú és igazságtalan állapot, amelyet a szerencsétlen trianoni béke zúdított ránk s amelynek felidézése is oly végtelenül bűnös, örökké tartó legyen, hogy Magyarország soha fel ne tápáskodjék az alól a lavina alól, amelyet a végzetes kimenetelű háború indított meg s amelynek utolsó csúcsait éppen Károlyiék, illetőleg az ő szívük vére nevelkedett utódok: a kom-

munisták rakták fel. Véleménye szerint, ha Magyarország valaha is visszakapja azt, ami jogosan megilleti, Középeurópában a legvadabb militarizmus lépne életbe s az önkénynek olyan uralma, amelytől Károlyi óva intette Angolországot. „A szövetségesek váksággal vannak sujtva, ha nem látják a veszedelmet” — mondta a nemes gróf — de nem beszélt arról a vákságról, amellyel ő nem akarja észrevenni a militarizmusnak azt a vad uralmát, amelyet legközelebbi szomszédaink honosítottak meg országainkban, egy olyan állam ellen, amely igazán a végsőkig le van fegyverezve s a kisanatant tagjainak intrikái folytán állandóan a legnagyobb bajokkal küzd.

Károlynak ez a viselkedése nem lepheti meg azokat, akik régebbi idő óta figyelemmel kísérték az örült hadakozásnak azt az erőfeszítését, amellyel ő a külföld fölébe akart kiáltani olyan hazugságokat, amiket senkinek sem akart neki elhinni. Ha Károlyi uralma olyan tökéletes, jó és nagyszemű volt, akkor miért nem tudta magát tartani Magyarországon miért támadt fel ellene, illetve közvetlen utóda, a kommunizmus — ellen olyan vehemensen a magyar nép dühe? Mert tudta-ezer megpróbáltatás, ezer szenvedésen át is megteremteni a nemzeti élniákarásra azt a Magyarországot, amely megtagadta Károlyiék hazug elveit s a nemes nacionalizmus utján elindulva az igazság erejével akarja visszazerezni mindazt, ami egykor az övé volt.

Levél a Szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő ur! Program szerint az a kívánsága jutott el hozzám, hogy ez a cikk lehetőleg a magyar kultúrlényről beszéljen. Talán véresen aktuális is most, hogy ebbe a sokszor hangzott két szóba kapaszkodjunk, vagy talán úgy vélte, Szerkesztő uram, hogy ma a pünkösdi szentlélek elmevilágosító vigiliáján még a klasszikus zamatú patinát is rálehet mázolni erre a két szócskára?

Nohát én mondhatom, hogy eleven és lelkiismeretesen akartam előtérbe hozni a témát. De sajnos a trianoni romok magyar úzaki kört nem találtam meg azt, aminek keresésére Szerkesztő uram elindított.

A béke boldog napjainál, a kultura nyugodt fejlődése helyett csak csenevész vadhajtsókát, koromtól lepett akarásokat találtam. A magyar kultúrlények a romjai sirtak a szemembe, s a romok fölött megfőtt köntösök, ragyavert arccal ott láttam ülni: „kulturánk válságát!”

Talán itt hirtelen elbémelné, Szerkesztő uram, hogy hát a csonkamagyarországi négy egyetem a kultura szempontjából kutya? Nohát akkor helyben vagyunk! Négy egyetemünk mai képe még csak jobban példázza kulturánk válságát. Régebben Nagy-Magyarország 326.000 négyzetkilométerre két egyetem, a budapesti és kolozsvári jutott, míg Kis-Magyarország 91.000 négyzetkilométerre és 9.700.000 lélekkel megcsontított földjére négy egyetem (Pest, Szeged, Debrecen és Pécs) esik! Hiába beszél a kultuszminiszter ur, hogy ez a négy város kulturális központja, világító fátylaja a csonkahazának, mi akik a szürke élet, harcok porondjáról nézzük az eseményeket, mi tudjuk, hogy ez a négy város a magyar szellem-proletariátusnak négy hő forrása és kiképző helye.

Nem beszélék a négy egyetem mellett a közgazdasági egyetemről, a soproni főiskoláról s a vidéken elszórt jó pár jogakadémiáról. Ezekkel talán tíz főiskolánk és egyetemünk is van, szinte azt szeretném mondani, hogy esőtől hullik nálunk a kultúrlény s a muzsák csak győzzék tölcserrel föltogetni a tudományt, adunk mi üres koponyát aljuk dögivel.

Szomorú humor ez, Szerkesztő uram, de egyuttal kétségbejött is! Mintha a nemzet kultúrlénye csupán csak az iskolák számától és nem milyenségétől függene. Mintha a jó pénznek, a fellendületnek, a kereskedelemnek, a munkától túlaradó iparnak semmi köze sem volna a kultúrlényhez?

Ma már mindenkinek tudnia illenék, hogy a legnagyobb erő, kulturérteket egy ország életében nemcsak a működő ügyvél, hanem a fáradhatatlanul dolgozó munkáskéz is képviseli! A pihenő, vagy pihenésre kényszerült munkáskar talán még nagyobb csorbát tud ütni kulturértekeinkön, mint a sziesztaó ügyvél.

A négy nagy (Pest: 2800, Szeged: 1100, Pécs: 1200, Debrecen: 894 hallgatóval) és a féltucat apró egyetem és főiskola hallgatósága minimálisan tízezer, ennek kb. egyötöd részét dobják ki az

életbe esztendőnkint. Kétféle orvos, ügyvéd, tanár, mérnök, patikus stb. egy esztendőben! Horribilis látnér szám ez, ha ezzel szemben összevethetjük, hogy hány internacionálisan képzett inparost, hány szakképzett kereskedő és menapi alapos mezőgazdát ad ez a rengeteg egyetem országunk? Alig valamit!!

A napisajtó ellenben tele van az orvosok nyomorúságával, a tanárok B listája és elhelyezkedési képtelensége szidtén nem a kultúrlény emelését szolgálja s a magyar mérnökök inkább Amerika, Belgium, vagy Törökország bizonytalan reményeire felé indulnak, semmint szegény otthonuk reménytelen bizonyosságban nyomorogjanak!

De horribile dictu, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely sőt Salgótarján is hogyan szolgálja ipar, kereskedelmével a magyar kulturát? Debrecenben 60 százalék a munkanélküliek száma, Győr ez a virágzó gyárváros csak romja a réginek, Pécs, Hódmezővásárhely csak úgy ontja a statisztikákat a munkanélküliekről! De nem is folytatom tovább, Szerkesztő uram! Nézzem csak körül a saját portáim s belátja, hogy szomorú igazam van. Nézzem utána az analfabéták emelkedő számának, az orvos nélkül szynlődő falvaknak, a tanító nyomorának, a tudósbetegek halálozási statisztikájának, vagy akár a stímházak kulturális színvonalának s a kegyetlen valóság ép úgy elfojja facsarni szívét, akárcsak ezeket írva, az ényemét!

Az egyetemek ügye most már a takarékosági bizottság elé került! Hát nem kétségbejött, Szerkesztő uram, hogy immár „hivatatosan” feje fölött lóg az egyetemeknek, Damokles kardjaként a kultura B listája? Talán ha már megvan a négy egyetem, mégis illő volna legutoljára hagyni egynek-kettőnek a lefejezését! Talán lehetne még másutt takarékoskodni, hogy csak példaként említem, illendőbb volna az autóparkot szűkebbre szabni. A pesti városi választások alkalmával csak a szocialdemokrata párt több milliárdot áldozott a választási harcokra (Honnan?) de a többi párt sem volt jobb a Deák népszónánál! Plakátok, levelek, sürgönyök tízezei, pártvacsorák, lekenyerezési összejövetelek megszámlálhatatlan sokaság! Pénz! Ilyenekre telik? Honnan? Talán csak nem a munkanélküliekért?..

Ugy bizony, Szerkesztő uram! Itt és hasonló helyeken van a kultura — azaz pardon — ami kultúrlényünk élése!

S közben minden kar és minden koponya, mely nem termel és reménytelenül várja a holnapot, vesztéséget jelent a nemzeti kultura életében s azt jelenti,

Dolomitok között.

Ragyogó aranszínbe vontá be az októbertől nap a part buja növényzetét, míg óvzsináternyi távolságban arra Hercegovina felé a dolomitok magas sziklái kékes-aranyos szinben tündölköltek.

Két ember állott fűt a tetőn, mint két parányi bronz szobor és olyan vágy fogott el fölmenni hozzájuk, — az a megfoghatatlan vágy, amely az idegenszerű, az elérhetetlen után fogja el az embert. Elindultam hiszen ráérek, vasárnap van és kitűdja mikor lesz a vacsora.

Délelőtt botlottunk be a XXII. számú torpedóbooton ebbe az eldugott paradicsomba, a neve nincs is a térképen, jól zárt kis öböl, a parton sűrű fak között egy pár kis házikó. Két bárkát találtunk itt kikötve, árbcukon zöld, fehér, piros olasz lobogó, chioggiai halászkó voltak. Mi ugyanis az északi hajórajnak egy legmesszebbre kltolt őrsze voltunk, feladatunk volt a Cattaro felől jövő ellenséges déli hajórajnak a kímélése, s miután a jelek szerint csak a másnap hajnali órákban várhatók láttávölba érkezését, a lessinai csanálison át beurrantunk ide egy kis pihenőre.

Alma, füge, narancsták között viz az övénny, egy dalmát leányzó jön a házak felől, tégra nyílt szemekkel megbámult mnt egy vad őzke, s halak sorsogva közele.

— Hvala Jazusi! —

(Dicsérjük a Jazust.)
Két fiatal hercegovinai kecskepásztor találtam fűt a tetőn, akik a szomszédos Hercegovinából a kecskenyájakkal egész ide fölkívánásiskodtak, hogy láthassák a tengert.

Gyönyörű kilátás nyílt a tenger felé, szemem elé tárult Dalmácia szigetvilága; — arra messze Itália felé mint kis pontok látszóttak az olasz Pelagosa, Pianosa és Tremiti szigetek, keletnek a bosnyák Planiczák csucsaik kéklettek — a magasban vadlibák V alakja szállt Magyarország felől; vajjon hová tartanak?..

Meghatódva néztem és ezembe jutott szegény Sipos Náci, a kis cigány fűtők a naszdónj az ő mélabus, Nagyvárad felé sóvárgó szemével.

A két fiatal hercegovit hoztam dörögöldözött, nagyon megbámultak még sohasem láttak eleven „mornar”-t (tengerész), — aztán megkínálták jófajta hercegovinai dohánnyal. Széles tüző volt a derekukon rajta bajoldalt mely bőrszab, abba a dohány meg papiros; — balkézrel benyúlt a bőrszabba és ott lent egy kézzel megcsavarta a cigarettát, — nagy ügyesség kell hozzá, sokat próbálkoztam vele, nem tudtam megcsinálni.

Szép vagy Dalmácia hatalmas, fekete dolomit szikláival, melyeken halak és alig talál táplálékot, — ám lejtőid a tengerpart mentén dusak délszaki növényekkel borítók, földnek ugyan meg-

lehető mostoha erőset nyújtás mindazáltal derékszáll embereket nevels belőlük: — a magastermetű, gömbölyű fejű, kerek arcú dalmát típus, vannak közöttük eszményi szép férfiak és nők.

Éppen vacsora időre értem vissza a naszdára, szakácsunk egy zacskó rizst és négy pár csirkét kapott kint a jó dalmátoknál, hatalmas rizstől csirkét csinált jó paprikásat. A chioggiai halászkó a szomszéd bárkáról mosolyogva nézték farkas étvágyunkat, ahogy neki láttunk a vacsorának. Vacsora után meghívtak magukhoz egy pohár borra, — deszkát tettünk át a bárkára és tisztjeink átmentek csupa unalomból, később mi is engedve a nógatásnak átmentünk. Ott egész hordó jó olasz bor volt csapraütve, amtlől csakhamar kedvet kapva együtt daloltunk szíves házigazdáinkkal, — éjfél felé járt az idő mikor a legjobb kedvben aludni térünk. Még ma is élvezettel gondolok vissza a derék chioggiai halászkokkal töltött estére.

Réggel négy órákor gözkészen állunk, — hogy odament az éjjeli négy vihar volt, mutatja az: hogy a tenger vize mozog, nem hullámozik, hanem mintha alulról valami láthatatlan erő mozgatná. Ezt úgy hívják: hulltenger, vagy viharok után szokott az lenni mikor az a rengeteg víz-tömeg alapjában föl vap kobácsolva.

Tisztjeink most öltözködnek, — a sziklák a reggeli körül szorgoskodnak, — Sipos Náci fölött a fűtőházból a fedél-

zetre, a mellvédehez támaszkodik és már jó ideje nézi az egyik felhők felé törtető sziklacsucot. Rá szólók:

— Mi a baj Náci? —

Azt a nagy hegyet nézem instálóm. Ha én oda fölmennek meglátnám én onnan Nagyváradot?

— Dehogy látnád meg Náci, messze van az ide nagyon. Majd meglátod hégy év múlva! —

— Nem élek én addig instálóm, — felelte mélabusan...

Szegény Sipos Náci, neki az ő egész világa Nagyvárad és azt hiszi, hogy ha akár merre hányódunk is ezen a földtekén mindig csak Nagyvárad körül imbolygunk..

Ahogy kiérünk a lessinai csanálból, délfelől gyenge füst fosalányokat veszünk észre, csak a gyakorlati tengerész ismeri föl, hogy ez füst és csak hajóktól származik, — ez a déli-hajóraj. Teljes erővel száguldnak fölfele Lissa irányába, hogy hajórajunkhoz csatlakozzunk.

Oly szép sima a tenger, sehol egy bárkát vagy hajót nem látni a széles szorosban, — ahogy elszáguldnak a nagyterjedelmű kerek Lissa szigete mellett, elképelem azt a nagy csatát, amely itten valamikor lefolyt, — motogattak itt egy szirtet nem messze a szigettől, hogy az volna a sarköve az olasz „Reditalia” vezérhajónak, mely annak közelébe van elhelyezve rajta volt az olasz hajóraj hadikincstára..

hogyan ebben az országban éheznek és nyomorognak az emberek!

Azt jelenti, hogy ebben az országban, melyet a természet megadott a kultúra minden alapvető bőségével, nem jutunk munkára azok számára, akik dolgozni akarnak és dolgozni is tudnának ennek a kul-

túrának az érdekében. Miért? — Tudja mindenkünk s mégis mindennap ezzel a kérdéssel riadunk egymásra: — Miért?

Hát hol a kulturfőlény, Szerkesztő uram?, s ki hiszi, hogy így haladva valaha még lesz? —
Oszinte tisztelője:
Gyulai Ádám.

Ujítások a hadigondozás terén.

A kormány elrendelte az összes hadirokkantak felülvizsgálását. Azok a rokkantak, akiknek rokkantsága az újabb vizsgálat szerint 25 és 50 százalék között lesz, ugyiszintén a hadiözvegyek kérihetik járadékaik megváltását. A megváltás az összes járadékok, beleértve a nevelési pótlékokat is, évi összegének háromszorosára lehet. A hadirokkantaknak és hadiözvegyeknek június 15-ig jelentkeznük kell lakóhelyük előjáróságánál.

Budapesti munkatársunk illetékes helyen kérdést intézett a járulékok rokkantkérdés megoldásáról, a járulékok felemeléséről és arról, hogy mi tette indokoltá azt, és saját kérésükre a rokkantak és özvegyek megválthatják járadékaikat. — Kérdéseinkre a következőket mondták teljesen tájékozott forrásból:

— „A kormány most már végképen rendezni kívánja a rokkantak és általában a hadigondozottak ügyét. Ezért ezeknek összeírására és újabb felülvizsgálására feltétlenül szükség van, még pedig több szempontból. A népjóléti miniszter urnak ugyanis az a fellogása, hogy azok a rokkantak, akiknek rokkantságuk olyan kis százaléku, hogy munkaképességük egyáltalán nem csökkenti, ne vegyék igénybe az állam segítségét. Részükre egyenként a rokkantjárulék egyébként is jelentéktelen, viszont az államra nagy tömegben jeletékeny terhet ró és megakadályozza azt, hogy az igazán rászorultakat többet kaphassanak. A cél tehát az, hogy a kis összegekről mondjanak le a tehetetlenek és munkaképtelenek javára azok, akik nem szorultak rá.

A felülvizsgálatnak célja az is, hogy akinek kisebb rokkantsága a megállapítás óta annyira csökkent, hogy teljes munkaképességét teljesen visszakapta és így indokolatlan, hogy az államnak terhe legyenek, vételessék ki a gondozottak sorából.

A népjóléti kormányzatnak persze nem az a célja, hogy csak az így felszabadult összeget jussanak az igazán rászorultak megsegítésére, hanem az a törekvése, hogy jelentősen megjavítsa a rászorultak helyzetét.

Hírek és különfélek.

Kirándulás. Turista osztályunk f. hó 14-én Sirok várába rándul; indulás a főtéri állomásról reggel 5 órakor vonat. Gyaloglás a várig 1 óra, onnan Derecske állomásra 2 óra. Élelmzéséről mindenki maga gondoskodik. Vezető: Rokfalusy Lajos.

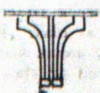
A főgimnázium I. osztályába beiratkozók tanulók jelentkezése. Azok a tanulók, akik a folyó évi szeptember havában, tehát a következő tanévben a helybeli főgimnázium I. osztá-

A sziget lakosai halászzattal és szőlőtermeléssel foglalkoznak, gyönyörű szőlők látszanak, a tőkék dusan megrakva fürtökkel, pedig nem is nagyon gondozták, szinte vadon nő. Itt készül a híres vörös lissai bor, ami asztali bornak kissé nehez.

Ahogy elhagyjuk a szigetet épp akkor fut ki a kikötőből a „Gróf Wurmbrandt” osztrák postagőzös.

Fővesszük vele a versenyt, ugyan csak kell hajtani, hogy a nyomába maradhassunk, mert iszonyu gyorsan fut. A „Gróf Wurmbrandt”-on is észreveszik, hogy fölvetjük vele a regatát, és is elkezdnek jobban hajtani, de mi császári és királyi létünkre csak nem engedünk, — midőn befutunk Spalatóba négy óraszal verjük.

M. D.

A hadigondozottak eddigi járadégsága is, amely igazán nem mondható nagy, 90 milliárdjába került az államnak. Ez a tétel most jelentősen meg fog növekedni, mert a járadékokok felemelése ellen a genfi értekezlet nem támaszt nehézségeket. Talán még a 100 százalékos is tulhaladja az emelés.

A rokkantak felülvizsgálása szükséges azért is, mert a rokkantak állapotában nemcsak kedvező változások állottak be, hanem kedvezőtlenek is. Sajnos, sok olyan rokkant van, aki a megállapításnál csak 25 százalékosnak találtott, azóta azonban esetleg már a 100 százalékot is eléri rokkantsága. Ilyen súlyos esetek különösen a tuberkulotikus betegeknel fordultak elő. De a hadiözvegyeknél is előfordulhat, hogy annakidején még nem szorultak istápolásra, ma azonban már szükségük van erre. Eddig nem volt mód az ilyen változások honorálására. Most azonban az új felemelt járulékokat a mai tényleges helyzetnek megfelelően kívánja a kormány megállapítani.

Eddig gyakran fordultak hadi rokkantak és özvegyek azzal a kéréssel a minisztériumhoz, hogy járulékaikat szeretnék egy összegben megváltani. Rendszerint azt az indokot hozták fel, hogy jövő boldogulásukat alapozhatná meg ez a kis összeg is. Többen voltak olyanok, akik házhelyhez jutottak, családjuk segítségével a vályogfalakat fel is emelték, azonban az épület faanyagát már nem tudták megszerezni. A végkielégítés számukra ezt lehetővé tette volna és ezért jöttek ilyen kérésekkel. Eddig nem teljesítettük a kérést. Most ebben az irányban is döntés történt és azok a hadirokkantak, akiknek rokkantsága az 50 százalék alatt marad, ugyiszintén a hadiözvegyek, megkaphatják a végkielégítést. Ez nemcsak az ő szempontjukból jelentős, hanem az államra is, amelynek gondozásában ma 78 ezer rokkant, 84 ezer özvegy és 200 ezer hadiárva van. Ha ebből a nagy számból egy rész megkapja a végkielégítést, úgy az adminisztráció is jelentősen megkönnyebbül.

lyába ohajtanak felvétetni, azok június 6–30-ig előjegyzés végett jelentkezzenek az intézet igazgatójánál. Erre a jelentkezésre azért van szükség, mert a főgimnázium I. osztályába a következő tanévben helyszükre miatt csak meghatározott számú növendék vehető fel, s az intézet vezetősége áttekintést ohajt nyerni arról, hogy a gimnázium továbbfejlesztése tekintetben a szükséges lépéseket megtegy-e, vagy sem. A beiratkozás július 1–10-ig történik. E beiratkozás alkalmával nemcsak az I. osztályos növendékek iratkozhatnak be, hanem a többi osztályok tanulói is. A beiratkozás alkalmával minden tanuló fizet: beiratkozási, felvételi, hozzájárulási, könyvtár stb. díj fejében 400,000 koronát. Ezt a díjat július 1–10-ig kell befizetni, de lehet 2 részletben is törleszteni, július és augusztus 1–10-ig. A tandíjat havonként kell fizetni, még pedig szeptember 1-től kezdve minden hónap 1–10 napjáig. Ezt a főgimnázium Felügyelőbizottsága állapítja meg, s tekintettel arra, hogy az intézet a következő éven a legnagyobb valószínűség szerint elnyeri a nyilvánossági jogot, ezáltal a tandíj maximuma is véglegesen megállapodik. Egyébként a felvételek tekintetében mindenemü felvilágosítást az intézet igazgatójához kell fordulni, aki azt hétköznapokon d. e. 9–12 óráig a főgimnázium épületében készségesen megadja. Főgimnáziumi igazgatóság.

A református iskolás gyermekek hittan vizsgálata június 7-én vasárnap délután 4 órakor lesz megtartva az evangélikus templomban. Vizsga után az acélgári olvasó gyűlet kuglizójában majális, a gyermekek megvendégelésével.

Felhívás. Tervebe vettük egy salgótarjáni kerékpáros osztály megalakítását. E célból felkérjük a Salgótarjánban

A magyar hit.

írta:
Horváth Gyula.

Hiszek örök egy Istenben!
Hiszek gondviselésében!
Ha büntető keze ma sujt,
Holnap segítkezett Ő nyujt.

Velünk Isten! Pedig soha
Sorsunk nem volt ily mostoha.
Se nappalunk, se éjjelünk
Keserü kenyéren élünk.

Rég érezzük kezéd súlyát,
Marcangol, emészt az önvád,
Vissza kísért sötét bűnünk,
Isten! Légy irgalmas nekünk!

A kiáradt fertő forge,
Szípolyozta, mételeyezte
Azt, ki keblén nevelt kigyót,
S tagadta a Mindenhatót.

És halmozá bűnre a bűnt,
Kinek józan esze eltűnt,
Kinek se hit, se szeretet,
Még a szülőföld sem kellett.

Isten dicső alkotása,
Hazánk eszményi határa
Elhagyatval Mint az árva,
Kit veszni hagy mostohája.

A koldusnak, a zsebráknak,
Dögszagra jött hiánknak
Beszenyett közprédjái!
Lettél Csákyék szalmája.

A hit igaz, s örök törvény,
Nem volt, s nem lesz abban örvény,
Az sodródik a mélységbe,
Kinek szétmállott a hite.

Gondterhétől elernyedten
Tengődjünk még a reményen?
Ész, verejték gyümölcsre kincs!
Másnak jusson? nekünk bilincs?

Korcs magyar, ki fáját marja,
Az ördögök cimborája!
Ne legyen itt ur, meg szolgál,
Honpolgárt nemest a munka.

Ős Turánnak, hős nemzete,
Álnok kuruzslók betege
Kell feljüzdjél egyetértve!
Nagy népeknek leszel disze.

A magyarnak teremtette
Az Ur Isten e hazát!
Szent a hite! Visszaszerzi
Észesrendős jogát!

és vidékén lakó kerékpártulajdonosokat, hogy f. hó 7-én vasárnap d. e. 11 órakor Omilyák Károly vendégelőjében jelenjenek meg. Legközelebb f. hó 11-én kerékpár kirándulást tervezünk. Addig is felvilágosításokat minden nap este 7 óráig kezdve az Omilyák-féle liget vendéglőben adunk. Angyal József.

Cserkészvilág a Gályatetőn.

Pünkösöd ragyogó ünnepében cserkésznotától volt hangos a Gályatető. Az acélgári 153 sz. Mátra cserkészcsapat 40 cserkésze táborozott három napig fent és ez idő alatt a tábor állandó sáthelye volt a nagyszámu kiránduló társaságnak, kik oda jártak a mozgalmasszerleletben gyönyörködni. De volt is gyönyörködni való elég! A festői, felvirágozott mintaszereűen berendezett sátrak, a négy őrsi konyha, hol csaknem állandóan készült dolgos cserkészkezek nyomán a csapat kosztja; a díszes táborkapu és este a táborúzt szines képe a lobogó láng mellett daloló fiukkal, mind-mind felejthetetlen képekkel gazdagították úgy a táborozókat, mint a tábor vendégeit. Pünkösöd vasárnapjának délutánja teljesen a cserkészlet jegyében folyt le. Az ugyancsak fent táborozó 145. Sírly csapat cserkészeivel karöltve először footballmérkőzés, majd atletikai viadal, futás, ugrás következtek, végül az acélgári cserkészcsapat előadást tartott, hol sok-sok különböző cserkészjáték, szavaltat kacagattatta és hatotta meg a közönséget. Az előadás keretében tette le az ujoncogadalmat a Sírly csapat 12 cserkésze is. Fájó szívvel bucsuztak a cserkészek hétfőn délen a lebontott tábor helyétől, a pázsítottól, a zugó erdőből, de szívben mindegyik magával hozta az Istenáldotta magyar föld mélységes szeretetét.

Kuglizó-megnyitás. A Salgótarjáni Ipartestület 1925. június 14-én (vasárnap d. u. 4 órai kezdettel) kuglizó-megnyítást tart, amelyre úgy az ipartestület tagjait, valamint a vendégeket szeretettel látja az elnökség. A díjdobások f. hó 7-én, 11-én és 14-én tartanak meg. A nyerevény tárgyak 14-én d. u. 6 órai kezdettel osztatnak ki. A főnyeremény egy szép malac.

Technika a sajtó szolgálatában. Rádió utján közlik velünk a legfontosabb híreket, ily uton került hozzánk budapesti tudósítónknak jelentése. melyben felhívja városunk és környékének közönségét, hogy vegyen részt az ország legnagyobb szövetségének az 1850. év óta fennálló világhírű Semler cégnek nyári divatszövetkülönlegességeinek saion utáni occassio vasárán, mely iránt a fővárosban pártalan érdeklődés nyilvánult meg. Ismeretes, hogy a londoni Semler J. cég az óriási forgalom folytán felhalmozódott békemihőségű maradékait Budapestre szállította és a cég Bécsi uca 7 szám alatti fő és Koronaherceg uca 9 szám alatti fióklerekataiban árusításuk a legutányosabb alkalmi áronak megkezdődött. Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy az óriási forgalom ellenére a cég vidéki vevőit szorokivül, a legpontosabb kiszolgálásban részesíti.

A Pesti Tőzsde új száma a valórizációs lehetőségekről informál, beszámol egy újabb törpebankbukásról, az Unió színház türelmetlen hitelezőiről, a Földhitelbank nagy tranzakciójáról, A Juta, a Kender, a Lipták, a Levente, a Coburg, Villányi, Nasic, Atlantica, Urikányi, Ofa, Mókár, Ligetszanatórium, a Cziener, a Szalámjáról és egész sereg vállalat tranzakciójáról, osztalékról informál a lap, amely szenzációs riportot közöl a párisi cukortözsderől is. Érdekes tárcák, külföldi tudósítások, praktikus nyaralási tanácsok egészítik ki a lapot, amely közli az egész heti ingatlanforgalmat. Érdekes árutözsdei rovat, vidéki híreket, autótözsde egészíti ki a Pesti Tőzsde új számát, amelyben még feltűnő riportot találunk báró Ormódy Vilmos ötmillió aranykoronás záloglevél vagyonának sorsáról. Ára 5000 korona.

Recensio. Reménytelen irodalmi életünk sivatságában pár hónappal ezelőtt meteorzerű ragyogással egy új név kezdte világot: A „Nemzet.” Mint leletett konzervátorból a villamos szikra: úgy pattant ki magyar írók lelkeből az a nemes láng, mely a Nemzetben öltött irodalmi formát. Szinte aggodva kísérjük figyelemmel e magas színvonalú magyar irodalmi vállalkozást, mely minden új számával újabb és újabb irodalmi eseményt jelent, — hogy a magyar értelmiség képes-e megfelelően értékelni és felkarolni a magyar hirlapirodalomnak e páratlanul értékes alkotását. A Nemzet legutóbbi számában ismét a legnagyobb magyar írók szerepelnek egy-egy remek írassukkal. Ezek között vannak: Rákosi Jenő, Herczeg Ferenc, Gárdonyi Géza, Pékár Gyula, Pintér Jenő, Császár Elemér és még számosan a magyar irodalom korosor nagyjai közül. A szépirodalmi részben kívül a rovatok gazdagsága is szinte kábulatba ejt. A Magyar családjak; — Várak és kastélyok; — Magyar nagyszonyok; — A nemzet értékei; — Történelem és valóság; — Nemzeti erő; — Magyar vitézek; — Görbe tükrök; — Csillagok világa; — Világézetek barca; — Tul a földön; — Tul a Trianoni határon — olyan rovatok, amelyek különösen említést érdemelnek, mert ezek a bölcsészeti, történelmi, tudományos és társadalmi tanulmányok olyan szerencsés összhangban kerülnek össze, hogy az olvasó kellemszen szórakozva, szinte észrevétlenül ismerkedik meg a legértékesebb tudnivalókkal. Ha a Nemzet 60 oldalas gazdagon illusztrált lapjait végig lapostuk: nem szabadulhatunk attól a lenyűgöző érzéstől, hogy a legelső magyar nyelven szerkesztett világtükör-féle volt a kezünkben. Oszinte szívvel kívánjuk, hogy a magyar szívek tizezeri dobbanjának össze abban a közös lelkeségben, hogy a Nemzetet minden hazafias, művelt embernek szívvel-lellekkel támogatnia kell. A Nemzet szerkesztősége Bpest, VIII., Eszterházy u. 4/a. sz. alatt van. Kiadóhivatal: VIII., Szentkirályi uca 23. A Nemzet előfizetési ára egy évre 600,000, félévre 300,000 K. Köztisztviselőknek közvetlen előfizetésnél 20 százalék kedvezmény. A Nemzet szerkesztői: Hangay Sándor, Varga Béla dr. és Szegedy László, a fiatalabb írónemre-

dék három tehetséges tagja. Segédseg-
készítői: Nyári Andor, Vályi Nagy Géza
és György Lajos.

Vagyonváltás buza. A mező-
gazdasági ingatlanok vagyonváltása fe-
jében fizetendő buza árat június hónapra
métermázsánként 500 ezer koronában áll-
apították meg.

Drágulás május hónapban.
Májusban az árak átlagos színvonalra csak
minimálisan emelkedett, mindössze 1/4 %
volt a drágulás. Az áremelkedést főleg a
liszt, husz, zsír drágulása idézte elő, viszont
a tojás, vaj, szappan olcsóbbodása mérsé-
kelte. Az egynegyed százalékos drágulás
a házbér emelkedés beszámítása nélkül
értendő.

Kereskedelmi, tanítóképző, pol-
gári iskolai magántanuló fiúk és leányok
tanítását anyagi felelőséggel elvállalom.
Cím a kiadóhivatalban.

Vasutas népiünnepély. Pünkösdi
vasárnapján, délután nagyszerű tréfás
kertünnepséget rendeztek a helybeli va-
sutaság, a községi vasutas árvaház javára.
A „vurstli“-ra emlékeztető kikiáltóbödekek
szerecsenhalászat, villanyozó, rádió, állat-
kert, törpe és óriás, a büffé, cukrárszda
mind-mind az ötletes és ügyes rendezés
jellegét viselték magukon. Amint értesül-
ünk az anyagi eredmény is igen tekinté-
lyes, miért is a rendezőség és vasutaság
e helyen mond köszönetet mindazoknak,
akik akár természetben, akár pénzbeli
adományokkal járultak hozzá a sikerhez,
mi által sok vasutas árának könnyeit
száritották fel. A rendezés körületekint
és farsztó munkáját Stepanek Sándor
h. főnök látta el, aki mellett Máróthy
Gyula, Szabó József, Papp István, Balog
Béla, Haász Rezső, Hazucha Gy., Suhajda
József, Nemes Gyula, Gavlasz Ferenc fá-
radoztak önzetlenül és nagy hozzájárulással.
Meg kell emlékeznünk Suhajda József
ügyes állatrajzairól és a gipszből készült
vizilőfejről, mely az állatkerti „Jónást”
volt hivatva pótolni. Elismeréssel szólunk
a kitűnő vasutas zenekarról, mely Mihálik
János m. v. ellenőr vezetésével kitartóan
huzta a szép magyar nótákat és talpala
való magyar csárdást. A májusi kellemes
éjszakában a hangulat igen jó volt.

**Keresztelés Róna falu-
ban.** Kadlót János és Ferenc, az atyjuk
által a faluszélen felállított kőkeresztet,
melyet az idő foga már kikezdezt, vas-
keresztrel pótolták. Az új keresztet tábori
mise és gyönyörű beszéd keretében át-
adta meg Upponyi József hittanár, aki
diadalkapuval fogadott a vallásos érzelmi
rónai és környékbeli nép. Upponyi je-
lentős és keresztrel annak eredetéről és je-
lentőségéről beszélt. Beszédében megem-
lékezett az elesett magyar hősről is.
Az ünnepség után a Kadlót testvérek há-
záni társas ebéd volt, melyen a celeb-
ráló lelkesen kívül megjelent Kis Lajos
rónatelepi bányamérnök, Bence főaknász,
Varga szállásmester, Blánár Sándor festő-
művész, Vladimir, Horváth és Galbács
tanítók, Pattaner Imre jegyző és Angyal
István zagyvai templombíró, aki a házi-
gazda nevében köszöntötte a vendégeket.

Munkanélküliség. Az ipari mun-
kanélküliség 1923. augusztus óta állandóan
növekszik. A mondott időpontban mint-
egy 10.870 ipari munkás állott kenyér
nélkül, ma a munkanélküliek száma már
36.650-re rug. Főleg az építő és vasipari
munkások vannak foglalkoztatás nélkül.
Az államnélküli tisztviselők és egyéb B-
listás alkalmazottak száma kbl. a duplá-
jára emeli az ipari munkanélküliek számát
és ha ehhez még hozzávesszük a foglal-
kozás nélkül álló mezőgazdasági munká-
sokat is, látjuk, hogy Magyarországban
a munkanélküliség meglehetősen nagyfokú.

Mozik hírek. Az Apollónban szom-
baton este 8 órai kezdettel és vasárnap
délután 3, 5, 7 és 9 órakor szinre kerül
„Versenyfutás a halállal” című kalandor
történet, 6 fejezetben. Kiegészítésként Fox
burleszk 2 felvonásban: Magyar Híradó.
A vasárnap délutáni 3 órai előadás fel-
helyárakkal.

Apró hírek. A budapesti olasz
követ felkereste Klebelsberg gróf minisz-
tert és az olasz király megbízásából át-
nyújtotta neki az olasz korona-rend nagy-
keresztjét. Ez a legnagyobb olasz kitüntetés.
— Klein Pál kereskedő feljelentést
tet, hogy Bekácsabárról Budapestre utaz-
tában a vonaton kloroformmal elaltatták
és több millió koronát ellopottak tőle. A
tettet sikerült Iszák Pál szeméjében meg-
találni, akiről kiderült, hogy hátszeresen
büntetett tolvaj. — Tomcsik János betör-
őt a bíróság 6 évi fegyházra ítélte. Ami-

Impressziók.

A fővárosi községi választások szo-
moru végleges eredménye, a múlt vasárnap
délutáni órákban lett városunkban köz-
ismert. Ily, melyen leverő hangulatban
vettünk részt a hősök ünnepe és dicső
emléküknek áldozva, ragyogó szellemük-
ben elmerülve, próbáltuk elfeledni e hi-
betetlenné látszó gyászhirot . . .

De hiába! Hiába nézzük a szobor
nemes alakját, lelkünk megzart nyugalma,
nem tud visszatérni. Szívünk zakatolva
dobog, agyunkban az önvád réme zug,
és szegyenkező könnyes szemek előtt
ugy érezzük, mintha a daliás kőszobor
megelevenednék . . . Az acélos arcvoná-
sokban a végtelen elkeseredés és az égető
düh fájdalommal sötét ráncai vegyültek, a
vádoló, szemrehányó tüzes szemek villám-
lomban szikráztak, irtó haragot löveltek,
a kettőt kard göröcsösen megvonaglott
és egy retentő dobbanással a hatalmas
alak megmozdult, a bűnös Budapest
felé fordult, mely a keresztény nemzeti
zászlóba összetiporni és ismét vörös ron-
gyokba öltözni készül. Csonka kardját fe-
nyegetőleg felemeli és ajkait a legbor-
zább vad és a legjóságosabb szemre-
hányás hagyta el:

„Nem elég volt szenvedéseink özöne,
vérünk hullása, Trianon pusztítása, hazánk
feldarabolása, . . . még ez is! . . .”

„Hát ezért harcoltunk és haltunk
meg, hogy megmaradjon kis országunk fő-
városának vezetése ismét azok kezébe ke-
rüljön, kik nagyobb és alattomosabb el-
lenségeink még most is, mint voltak har-
coló nyilt ellenségeink; kik miatt elvesztet-
tük a háborút, hazánk nagy részét. Akik
miatt az ország népe évek óta nyomorog,
kik miatt özvegyeink és árváink ezrei
éheznek, jajgatnak és sirnak . . . Hát
ezért?!”

Salgótarján, Budapest, Magyarország
népe átérzed-e ezeket a vadoló kemény
igazságokat, miket e néma szobrok ma
mindenütt feléd dörögnek; akarsz és
igyekezel-e a hőseink keresztény nemzeti
szeméivel koszorúzott glóriás szelleméhez
hű maradni és ellenségeink, elsősorban
a legnagyobb ellenségünk: a destrukció
ellen bátran és kitartóan harcolni? . . . Ezt
kérdézetek töletek az elhunyt hősök, em-
lékük nagy ünnepe. R.

kor a váci fegyházba szállították, a vo-
naton leütötte a fegyört és kiugrott a ro-
bogó vonatból, Bár a vonatot rögtön meg-
állították, a szökevény fegyvenct nem si-
került elfogni. Napok mulva a főváros-
ban fogták el. Bekötözött fejével és kézzel
bujkált a betörő tanyákon.

Ping-Pong asztalokkal, függö-
teke, tivoli, löverseny, malom, sakk és
dominó játékokkal kíván szórakozást nyuj-
tani Omilyák Károly vendéglős kerthelyi-
ségében, ahol kitűnő verpeléti tajborok,
állandóan friss csapolású jeges sör és
izletes harapni valók mellett mindenki
kellemesen töltheti el szórakozásra szánt
idejét. A Liget-utcában levő új kerthelyi-
ségben vasárnap táncestély lesz. Belépő-
díj tetszés szerint.

HETI KRÓNIKA

Belföld. A belső politikában egye-
lőre az érdeklődés homlokteréből hátra
szorult a választójog vitája és minden
más politikai kérdés, mert a Beniczky-
ügy foglalt le minden érdeklődést. Isme-
retes, hogy Beniczky Ödön Az Ujság
pünkösdi számában a Somogyi gyilkos-
sággal kapcsolatosan sértő gyanúsítások-
kal illette Magyarországot kormányzóit.
A cikk miatt Beniczky ellen az eljárás
megindult, az Az Ujságot pedig bizony-
talan időre betiltották. Kétségtelen, hogy
alig akadt jóhiszemű ember az országban,
aki ne látta volna, hogy az egész botrá-
ny rosszulindult politikai próbálkozás
volt. Beniczky eljárása, a szociálistákat
kivéve, minden politikai pártnál nagy
megbotránkozást keltett. A vádak alap-
talanságára jellemző, hogy Beniczky a
Somogyi gyilkosság idején nem tartotta
fontosnak, hogy ebben a kérdésben ére-
lyesen lépjen fel, pedig akkor ő volt a
belügyminiszter. A józan magyar közvé-
lemény úgy ítélte meg helyzetet, hogy a
kormányzó magas személyével szemben
régóta gyűlölködő Beniczky zavart keltő
kísérletének eléggé el nem ítéhető célja
a kormányzó személyének megtámadásán
kívül a szanalási akció elgáncsolása is
volt épen akkor, amikor a miniszterelnök
külföldön tárgyal az országnak igen fon-
tos kérdéseiben. A megtorló intézkedé-
sek után Vass József dr. miniszterelnök-
helyettes előbb a sajtó képviselői előtt,
majd a parlamentben adta meg a választ
erre az otromba támadásra. A nemzet-
gyűlés a múlt év végi parlamenti botrá-
nyok óta nem élt át olyan izgalmos órá-
kat, mint ez alatt a beszéd alatt, amikor
a szociáldemokraták nemcsak minden
igyekezetükkel meg akarták zavarni a
miniszter beszédét, hanem még öt is sértő
gyanúsításokkal illették. Állandó viharás
közepette kifejtette a helyettes miniszter-
elnök, hogy ez az ügy éveken keresztül
a bíróság kezében volt és ezideig nem
sikerült tisztázni. Ezt a kérdést politikai
térre vitték át, ami pedig nem tartozik
oda. Azokban a szomorú időkben, ame-
lyeken 1918. októberre óta átment az or-
szág, sok gyilkosság és atrocitás történt,
amely nincs tisztázva. Ennek az ügynek
az aktái itt voltak a Háas asztalnán, bizo-

nyitékait bárki előhozhatta volna. Az igaz-
ságszolgáltatás sújtó keze le fog sújtani
a tettesekre, ha kiderítik őket. Hozzá
elő a bizonyítékokat, akik ilyeneket is-
mernek. Kéri a szociálistákat, hogy csilla-
píthatatlan igazságszomjukat terjesszék ki
minden más kiderített büntény földre-
ritésének sürgetésére is. Amig ezt nem
teszik, addig kénytelen azt hinni, hogy
politika van ebben az ügyben. A minisz-
ter nagy tisztelettel emlékezett meg Hor-
thy Miklós kormányzóról, akinek személyét
Beniczky vakmerő kézzel, eléggé el nem
ítélhető módon próbálta támadni. Hálával
tartoznak a kormányzóknak még azok is,
akik ma szembe fordulnak vele, mert
egyedül az ő erős kezének köszönhetjük,
hogy a nehéz időközön átvergődött és
súlyosabb kilengések nélkül térhettünk a
konszolidáció útjára. Beniczky cselekmé-
nyét merénylőnek tekinti a magyar po-
litikai élet, a haza és az államfő ellen, és
meg van győződve arról, hogy a magyar
államfőt mindnyájan egyformán hódolat-
teljes tiszteletben tartjuk és nem fogjuk
megengedni, hogy bárki is hozzá merjen
nyulni az ő fenkölt személyéhez. A nem-
zetgyűlés a szélső baloldal kivételével a
kormányzót az ülés folyama alatt több-
ször is lelkes önnepelésben részesítette.
A belföldön a Beniczky-ügy politikai ré-
sze ezzel el van intézve. Megállapítható,
hogy Beniczky felépését az egész nem-
zeti alapon álló társadalom elítélte, a le-
gitimisták is az ugynevezett Beniczky-
frakció kivételével, de ehhez a frakcióhoz
Beniczkyt kívül csupán Rakovszky István
tartozik és csak részben Pallavicini György.
A szociáldemokraták az Az Ujság betil-
tása miatt péntekre tüntető nyomdász-
sztrájkot rendeltek el olyképen, hogy
csütörtök déltől péntek délig nem enge-
dí megjelenni a budapesti napilapokat.
— Neubauer Ferenc dr. nemzetgyűlési
képviselőt a kormányzó igazságügy-minisz-
teri államtitkár névezte ki. — A nem-
zetgyűlés a héten folytatta a választójogi
javaslat tárgyalását. Tulnyomó részt a bal-
oldali ellenzék tagjai szónokoltak.

Külföld. Kína legnagyobb keres-
kedelmi központjában a másfélmillió lakos-
ságu Sanghai városban veszedelmes
mértű idegeiellen zavargás tört ki. A
zavargás méretei napról-napra növeked-
nek. A zavarok bolsevik izgatások kö-
vetkeztében törtek ki és a mozgalomnak
kinai diákok a legfőbb vezetői. A sanghai
nemzetközi rendőrség érelyesen lépett fel
a lázadókkal szemben és több olyan ösz-
szelűközés volt a lázadók és a rendőrség
között, melynek számos halott és sebe-
sült áldozata volt. A kínai munkások
sztrájkolni kezdtek. Amerikai és más nem-
zetiül tengerész csapatok szállottak
partra az idegen negyed védelmére. A be-
vonuló amerikai csapatokra háztetőkről
és ablakokból tüzeltek a kínai felkelők,
akik azután üldözőik elől az ucca alatt
ásott alagutakon elmenekültek. — Berlin-
ben csütörtökön nyújtja át az angol nagy-
követ Dr. Luther német birodalmi kan-
cellárnak az antant hatalmak választjegy-
zékét, melyet az Amerikai Egyesült Államok
felajánlott garanciális szerződésre adott. Eb-
ben a választjegyekben azt indokolják

meg a hatalmak, hogy januárban miért
nem történt meg a megszállva tartott
kölni vidék kiürítése. A jegyzék azt han-
goztatja, hogy Franciaország bizottsága
megköveteli a kölni zóna további meg-
szállva tartását. — Beregszászban, a meg-
szállott felvidéken véres összecsúzó volt
a cseh rendőrök és a sztrájkoló munká-
sok között. A sztrájkolókat közül többen
súlyosan megsebesültek, akik közül két
munkás meghalt. A cseh parlamentben
éles felszólalások történtek ebben az
ügyben. Hangoztatták, hogy a régi ma-
gyar rendszer idején nem történtek ilyen
véres összecsúzóések a munkások és a
hatóság között. — Szerbiában a kormány
megyegezt létesített a Radica párttal.
Ennek a megyegezésnek a feltételei kö-
zött szerepel, hogy Szerbia ezental angol
tipusú monarchia lesz, Horvátország pe-
dig autonómiát kap. Ez utóbbi alatt ér-
tendő, a teljes közigazgatási önkormány-
zat, szabad sajtó, bírói függetlenség, par-
lamentari többségi kormány, külpolitiká-
ban kizárólag a defenzív háború, míg a
többi konfliktusok kizárólag a nemzet-
közi bíróság segítségével intézendők el.
A horvát önkormányzat kiterjed a Hor-
vát-Szavonország egész részére, Szerém-
ség egy részére, a bosnyák határon és
Dalmáciában. Horvátország továbbá kár-
pótálást megkapja még Baranyát és Bácska
egy részét is. Radics István hír szerint a
megyegezés folyamánya képen kegyel-
met kap.

Figyeljen a minőségre!

Előnyösen csak így vásárol-
hat!... Használatban a legol-
csóbbnak mindig csak a **va-
lódi „Franck kávépót-
lék”** bizonyult és pedig ki-
tűnő minőségénél fogva. —
Ügyeljen bevásárlásainál gyári
védjegyünkre, a **„káv-
darálóra”!**

50 magyar hold

birtok eladó. Ebből 41 hold szántó,
9 hold erdő és legelő, Karancsbé-
rénny mellett 12 km-re Salgótarján
vasutállomástól. Ára magyar holdan-
ként 12 mázsa buza. — Lakóház:
egyszoba, konyha, kamra, négy ál-
tala istálló, száz birkára akol. —
Közvetítő honorálatnak. — Berkes
Jenő Budapest, Vörösmarty tér 3.
I. 12. szám.

SPORT.

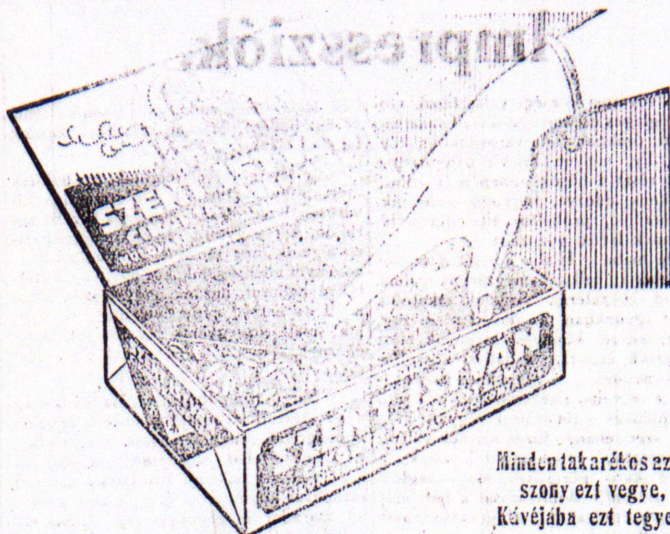
**SSE pünkösdi turája a Fel-
vidéken.** Acélgári csapatunk — a SSE
— meghívásra a pünkösdi ünnepek alatt
két mérkőzést játszott le és pedig va-
sárnap, május 31-én Tiszolcon a „Sport-
tovni Klub Tisovec” csapatával, hétfőn,
június 1.-én Rimaszombatban az ottani
Sportovny Klub „Slovan”-nal. A csapat
Szokács József intéző és Szilfika Andor
szertáros vezetésével szombaton kelt utra.
Első állomásuk Tiszolc volt, hova délután
5 órakor érkeztek meg. A csapat fogad-
tatása nagyobb számú közönség jelenlé-
tében igen szives volt, — este a csapat
tiszteletere 40 terítékű társas vacsora volt,
a vacsoránál Hlavai II. cseh-szlov. szöv.
bíró, volt Budapest NSC. játékos virág-
csokorral kedveskedett a csapatnak. A
mérkőzés vasárnap délután fél 2 órára
volt kitűzve. A szállásról a football-pá-
lyára fuvőzenekar kíséretében vonult fel
a csapat, a pályára lépve a közönség lel-
kes tapsal fogadta. A mérkőzés, mely
5—2 arányban csapatunk javára végződött
mindvégig fair volt, a gólokat Schott (1),
Paskó (1) és Rigó (3) lötte. A mérkőz-

végén egy sportpártoló hölgy selyem zászlót nyújtott át Heimisch csapatkapitányának. A mérkőzés végeztével fiaink egy táncmulatságra voltak hivatalosak, hol a közönség szintén kitüntető szíves-séggel fogadta őket s lelkes hangulatban töltötték el az estét. — Rimaszombatba hétfőn dében 12 órakor érkeztek. A délután 5 órakor kezdődő mérkőzésen csapatunk 4-0 arányban gyors és szép összjátékkal győzte le a Sportovny Klub „Slován” csapatát. A gólokat Virosták (1), Schott (1), Rigó (2) lőtte. A közönség, mint Tiszolcon, úgy Rimaszombatban is élénk érdeklődéssel kísérte csapatunk által nyújtott szép, élvezetes játékot s többen melegen gratuláltak a csapat vezetőinek a kiváló teljesítményhez. Nem mulaszthatjuk el ismételt kijelenteni, hogy a közönség mindkét helyen meleg szimpátiával fogadta csapatunkat, melyet a csapat ki is érdemelt mintaszerű fegyelmességével és magatartásával, ugyanannyira, hogy a tiszolci események parancsnoka a mérkőzés után felkereste a csapat vezetőit s melegen gratulált a csapat teljesítményéhez s a legteljesebb megelégedését fejezte ki a csapat magatartásáért illetőleg.

Az SBTC új pályája. Bányatelep pályájának hatalmas növekedés munkálatai immár a befejezés stádiumához jutottak. Városunk sportkedvelő közönségének érdeklődésére, mi sem szolgál nagyobb bizonyítékul, minthogy napról-napra esténként százak keresik fel ez új telepet, hogy személyesen is meggyőződjenek a munka haladásáról. És valóban öröm töltötte el a rajongók lelkét, midőn e szép, erdőszegélyezett, körülkerített pályát látva, a jövőbe tekintenek. Felbecsülhetetlen anyagi biztosítéka ez az érkelesi özönnek. Mintegy csapásra megszűnnek azon anomáliák, melyek eleddig a haladás kerékkötői voltak. Maga az az egy tény, hogy a pálya a kíváncsiságot, potya közönségtől kerítéssel separáltatott, mindent megmagyaráz. Nem lesz többé szűkség a rendezők legtöbb esetben indokolt tapintatlanságára, mellyel eddig az esetleges sétálókat molesztálták; ha valaki vádait látni akar, azért feljönnie kell, ha pedig fizetett, evidens a Club is anyagiak adta módjában oly attraktíókkal fog szolgálni, mely nemes élvezetet, örömet, szórakozást és mulatságot nyújt. — A Club vezetősége tudatában mindennek és hivatalosának, mult hó 29-én megtartott választmányi gyűlését is már e végből hívta össze, hol is, mint értesülünk, az új pálya avató ünnepélyével kapcsolatos megbeszélések voltak a napirenden, melyről annyit sikerült megtudnunk, hogy az igen gazdag programmal megtartandó ünnepélyt csak jövő hó közepére várhatjuk, mivel a részletekre minden ízben oly pedánsul figyelmes szűkebbkörű rendező bizottság nehéz munkájával, úgy, hogy az fényében, erkölcsieken, magasztosságában minden kritikán felüli legyen, előbb elkészülni nem tud. Közélebbi, részletes programot az ünnepélyről annak idején hozni fogunk.

SBTC-forgács-Erzsébetvárosi Sport Club 3-2: Pünkösdi vasárnapján ezuttal utoljára szerepeltette régi pályáján bánya csapatunk vezetősége forgács csapatát. A Menich és Szabó II-vel megerősített csapat közepes játékkal feni eredménytel végzett a pestiekkel.

PBSE-ESC 2-2. A Pálfalvai Bányatelepi Sport Egylet Pünkösdi hétfőjén, helyben, az SBTC pályáján játszott barátságos mérkőzést az erzsébetvárosiakkal, kik Kitl, egy idegen csapatbeli centerhalf beállításával mentették meg csak magukat a nagyobb vereségtől.

Minden doboz sarkában Válogatott 1-5 pörkölt szemeskávé van! cikóriából készült.
(Kilogrammonként kb. 8000 korona értékű.)

A világ legjobb cipőkremje.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a régi jó **Györgyné-féle KONYHA** június hó 1-én ismét megnyílik. Elvállalok abonens vendégeket, valamint uri családokat házhöz is kiszolgálók. — **Ebéd, vacsora 700.000 K. Külön megrendelés 900.000 K.**

Vendéglőm külön helyiségében, az udvarban **munkáskonyhát** nyitottam, hol szintén jó és olcsó árak mellett lehet étkezni, u. m.:
leves, főzelek — 6000 K.
leves, főzelek hússal — 10.000 K.
kifőtt tészta — 7000 K.
Mindenből nagy adag. A kenyeret külön fogom felszámítani.
Szíves párfogást kér **Pindrók Józsefné,** ezülv. György Józsefné Salgótarján, Fő ucca 333 sz.

WALTER magántanfolyam
Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.

Előkészít középi iskolai összevont magánvizsgákra, érettségire vidékieket is. Tisztviselőknek nagy kedvezmény
1-8
1162/1925. tk. sz.

Hirdetmény.
A salgótarjáni kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak Pest—salgótarjáni vasutonalhoz az alább megnevezett közseg határában kisajátított birtokterületről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a követ-

kező határnap tüzetett ki, Kisterenye községre nézve 1925. június hó 22-én d.v. 1 óra Kisterenye vasuti állomásra.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátítás, terfogal, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálmak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik; vagy akik ezen összegekre bármilyen címen igényt tartanak, felhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1925. július hó 7-ig annál bizonyosabban jelentsek be, mert a bíróság, tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Salgótarján, 1925. május 24-én, a kir. járásbírósg telekkönyvi hivatala. Zelenka s. k. A hirdetmény hitelül: Csomor Mátyás telekkönyvvezető.

Nyomatványok, izléses könyvkötészeti munkák gyors kivitelben

a „Munka” könyvnyomdában készülnek.

A salgótarjáni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.
159/1925. tkv. szám.

Hirdetmény.

Baglyasalja községre nézve az 1892. XXIX. tc. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvébe való bejegyzése és tkvt bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztelén, ez azzal a felállításra tétetik közzé: 1.) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tc. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve a §-nak az 1889. XXXVIII. tc. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. tc. 15. §. pontjában foglalt kiegészítéseit is a valamint az 1889. XXXVIII. tc. 7. §. és az

1891. XVI. tc. 15. §. b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések, úgy az 1886. XXIX. tc. 21. §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1925. évi november hó 30 napjáig kizárólag a tkvi. hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2.) hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. tc. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. tc. 5. és 6. §-iban foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásokkal hat hónap alatt, vagyis 1925. évi november hó 30 napjáig bezárólag a tkvi. hatóság-hoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3.) hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban séftve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. tc. 16. §. alapján történt bejegyzése sérelmesnek találják, e tekintetben felszóluláspuk tartalmazó kérvényüket a tkvi. hatóság-hoz hat hónap alatt, vagyis 1925. évi november hó 30 napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, akik kiküldöttek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egy szeresmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Salgótarján, 1925. május hó 12-én.
Zelenka, s. k. kir. járásbírósgai elnök.
A kiadvény hitelül: **Csomor** telekkönyvvezető.

Tokajhegyaljai sajtótermésű boraimat

kisebb tételekben is kiarsítom. — **Doroszyák Géza** Vasut ucca 51 sz.

ZSOLDOS magántanfolyam

Budapest, VII. Dohány ucca 84 szám. — Telefon: J. 124-47.

A legjobb sikerrel készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

Részletfizetési kedvezmény.
Teljes anyagi felelősség.

Földes „MARGIT CRÈME.”
Világhírű ARCSZÉPÍTŐ
Arc, kéz és test ápolás
Földes „MARGIT CRÈME”-mel a legeredményesebb
Üdit, szépít, fiatalít a világhírű Földes-féle „Margit Crème”
Kapható: patika, drogeria és illatszertárban.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Egy 12 családra berendezett **méhes** „Neiser” rendszerű, kiépített kertekkel, két anyacsaláddal, modern építménnyel és teljes felszereléssel olcsón eladó.
Tihanyi Sándor
fényképész Uri ucca 632 sz. Salgótarján.